

Bestuursverslag 2014

Het bestuur kwam in het verslagjaar vier keer bijeen op 2 februari, 6 maart, 9 mei en 15 oktober. Het bestuur vergaderde op 13 maart en 2 oktober met Steph Scholten (directeur Erfgoed/UvA) en conservator Uitvoerende Kunsten Hans van Keulen. In de vergadering van 13 maart rapporteerde BC over het beheer van de collectie in 2013. Vervolgens stelde het TiN-bestuur het College van Bestuur van de UvA schriftelijk op de hoogte van zijn tevredenheid ten aanzien van het beheer en de constructieve samenwerking in 2013 met de medewerkers van de Bijzondere Collecties in het levend houden van de Theatercollectie. Het bestuur maakte duidelijk in 2014 veel waarde te hechten aan het bekendmaken van de locatie van de collectie bij de verschillende doelgroepen om vervolgens die doelgroepen te betrekken bij de collectie. In het verslagjaar waren de werkzaamheden van het bestuur in grote mate hierop gericht.

Rapportage UvA 2014 (zie elders op de site)

Activiteiten

Het bestuur besloot na het aflopen van de opdrachtovereenkomst met Anne-Marie Kremer per 31 december 2013 nog enkele werkzaamheden door haar te laten verrichten, zoals de realisatie van de nieuwe website, de overdracht van de Theatervacatures naar de Theaterkrant/TM en het aanpassen van het projectplan en begroting van de Theaterencyclopedie. Na afronding van deze werkzaamheden verdeelde het bestuur onderling het werk, met uitzondering van website-onderhoud en de financiële administratie. Oud-TiN medewerkers Tuja van den Berg en Rudy van Hemessen verrichtten deze werkzaamheden op freelance basis.

Kennismaking met team Theatercollectie

Het bestuur maakte op 4 februari in het depot aan de Keienbergweg kennis met het team dat de collectie beheert. Hans van Keulen, conservator Uitvoerende Kunsten, Peter Odding, collectiebeheerder en Gonneke Jansen, informatiespecialist, zijn in dienst van de UvA; Herman Carsten (audiovisueel) en Tuja van den Berg, eindredacteur Theaterencyclopedie werken als freelancers. Allen zijn oud-medewerkers van het Theaterinstituut.

Project Theaterencyclopedie

De voorzitter nam zitting in de stuurgroep Project Theaterencyclopedie dat voorjaar 2014 van start ging. De stuurgroep kwam in het verslagjaar vier keer bijeen (6 februari, 16 mei, 3 oktober en 15 december) en besprak de voortgang van het project dat beoogt te collectioneren in samenwerking met de theatersector, co-creatie wil vergroten, bezoek aan de encyclopedie (en het theater) wil verhogen en het verdienmodel en de toegankelijkheid van de encyclopedie wil verbeteren. Het project sloot af met een crowdfunding actie aan het einde van het jaar. Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door Bijzondere Collecties/UvA, Stichting TiN, VSBfonds, Fonds 21, Mondriaanfonds en Stichting Dioraphte.

Jaarrekening 2013

Het opmaken van de jaarrekening 2013 bleek veel meer tijd te kosten door de ontmanteling van de rechtspersoon Stichting Theaterinstituut Nederland per 1 augustus. Het bestuur wilde per se een accountantsbeoordeling op de uitgaven van meer dan vijf miljoen euro die daarmee gepaard ging. Toen ook nog de penningmeester halverwege het jaar, vanwege

mogelijk conflicterende belangen zijn vertrek uit het bestuur aankondigde, werd besloten jaarrekening 2013 en 2014 samen vast te stellen en uit te brengen in voorjaar 2015.

Beleidsplan 2014-2017

Het bestuur moest in het verslagjaar constateren dat de sector niet goed op de hoogte is van de nieuwe omstandigheden en mogelijkheden van de collectie. De focus voor het beleid 2014-2017 is er daarom op gericht om de Theatercollectie en haar mogelijkheden voor theaterprofessionals, wetenschappers, studenten en liefhebbers van het theater beter bekend te maken door nadrukkelijker het bestaan van de collectie en haar huidige faciliteiten te *communiceren*. Het beleidsplan is elders op de site gepubliceerd. Evenals een reactie van de voorzitter op een column Moos van den Broek in Theatermaker(okt/nov) , waarin zij de ontoegankelijkheid van de collectie hekelt.

**Bijlage reactie Berend Jan Langenberg op column Moos van den Broek
Beleidsplan 2014-2017 (zie elders op de site)**

Vriendenkring Theatercollectie

Een belangrijk moment waren de eerste bijeenkomsten met trouwe en nieuwe vrienden van de Theatercollectie op 13 en 21 mei in de Regentenkamer van de Bijzondere Collecties. De informatieve bijeenkomsten werden afgesloten met een bezoek aan de Shaffytentoonstelling. Dankzij het voorwerk van een groep vrienden van de collectie, die zich vanaf de sluiting van het instituut informeerden over het vervolg, de zogenaamde Aanjagers en de inspanningen van het bestuur, kon op de eerste bijeenkomst, 13 mei, de officiële oprichting van de Vriendenkring Theatercollectie, als aparte entiteit binnen de Stichting Vrienden van Bijzonder Collecties, bekendgemaakt worden. Bij die gelegenheid werd een voordelig lidmaatschap van de Vriendenkring voor de rest van 2014 aangeboden. Ruim honderd liefhebbers maakten hiervan gebruik. De Vriendenkring biedt naast uitnodigingen voor tentoonstellingen, samengesteld uit de collectie, vrije toegang tot de tentoonstellingen aan de Oude Turfmarkt, een digitale nieuwsbrief met berichten over het reilen en zeilen van de Theatercollectie en de initiatieven van Stichting TiN, zoals de Theaterencyclopedie, een lenerspas van de Universiteitsbibliotheek. Daarnaast wordt er korting geboden op rondleidingen door de depots van de collectie en een jaarlijkse Vriendendag.

Ledenwervingsacties

14 november werden de nieuwe Vrienden uitgenodigd voor een exclusieve rondleiding door de depots om met eigen ogen te zien hoe omvangrijk en bijzonder de collectie is en onder welke omstandigheden deze wordt bewaard. De rondleiding was, met name door de spontane reacties en anekdotes van theaterprofessionals tijdens de rondleiding van conservator Hans van Keulen, een groot succes. Aan het einde van het jaar volgde nogmaals een vriendenwervingsactie o.a. bij de lancering van de website met het oeuvre van het Werkteater en de viering van 50 jaar Theaterwetenschap.

In het verslagjaar werd voorts goed samengewerkt met zowel het bestuur van de Vrienden van de Bijzondere Collecties als de afdeling Publiekszaken BC om hindernissen in de communicatie weg te nemen en om de marketing van de collectie efficiënter ter hand te nemen. Aan het einde van het jaar stond de eerste digitale nieuwsbrief in de steigers.

Aan het einde van het verslagjaar bestond het bestuur van Stichting TiN uit: Berend Jan Langenberg (voorzitter), Sylvia Dornseiffer (secretaris) en Thomas Smit (penningmeester). Het verslag werd op 26 mei 2015 goedgekeurd voor het bestuur.

Berend Jan Langenberg
Voorzitter

Thomas Smit
penningmeester

Sylvia Dornseiffer
secretaris

De Theatercollectie bij de Universiteit van Amsterdam

'A blessing in disguise' (in: Theatermaker okt/nov 2014)

Moos van den Broek gaf in haar column in het septembernummer van *Theatermaker* een ontzuisterende beschrijving van de nog ietwat verdeckte, tegenwoordige huisvesting van de rijke bezittingen van het voormalige Theater Instituut Nederland. Zij die zelf het afgelopen jaar op zoek zijn geweest naar al dat moois, dat we vroeger op de Herengracht zo makkelijk konden raadplegen, zullen haar verhaal herkennen. Toch had het nog erger gekund.

Elders heb ik aangetoond, dat met de ingreep van Kabinet Rutte I zo'n 30.000 mensen (een deel) van hun baan in de culturele sector zijn kwijt geraakt of binnenkort nog kwijt gaan raken.¹ De 'Werdegang' van het Theater Instituut is daar exemplarisch voor. Eens een warm nest voor de hele Nederlandse theatersector (toneel, opera, dans, mime, cabaret, musical etc.), gehuisvest in vier schitterende panden aan de Herengracht in Amsterdam, waar 65 mensen ons dagelijks ten dienste stonden. Van de ontvangstbalie ("Welkom Pierre Bokma, welkom Beppie Blankert"), via de mediatheek (publicaties en 'beeld en geluid') en collecties tot in de weldadige binnentuin. Alles werd afgepakt: mensen, panden, geld. En het TIN was niet de enige. Zo zijn er tientallen verhalen over andere culturele instellingen. 'De cultuur terug geven aan de burgers' heet die VVD-gotspe.

Een paar nog overgebleven bezorgden om de theatergeschiedenis dachten – na veel gegrom en juridische procedures – in die donkerste dagen van 2012 en 2013: 'Wat kunnen we er in 's hemelsnaam nog van maken?' Dat bleek niet niks. Want verder begint het verhaal toch zowaar weer een positieve wending te krijgen.

Allereerst sleepten zij er aan het eind van de juridische strijd tegen de Staat der Nederlanden een 'Beheersovereenkomst' uit tussen de Stichting TIN en de Universiteit van Amsterdam: Stichting TIN blijft eigenaar van de museumcollectie en de Universiteit belooft voor 30 jaar die collectie te beheren. Dit is het eerste lichtpuntje. Want niet alleen werd de Theatercollectie weer opgenomen in de lopende zaken van een heus museum (Bijzondere Collecties aan de Oude Turfmarkt in Amsterdam) met ook weer een gastvrije balie, een zelfs grotere kantine en zowaar ook een

---

¹ Berend Jan Langenberg (2013) De financiering van de culturele sector in Nederland, *Kunstlicht*, 34ste jrg, nrs 1/2 (De publieke markt), 24-33.

weldadige binnenplaats. Maar ook is de collectie meer dan ooit vanaf de oprichting in 1925 gekoppeld aan de wetenschap, namelijk aan de leerstoel Theaterwetenschappen van de UvA. Voorheen gebeurde dat wel mondjesmaat, maar was het altijd afhankelijk van hoe de pet stond van de toevallige houder van de leerstoel van dat moment of van de toevallige directeur van het museum of instituut van dat moment. Nu is die koppeling structureel: de leerstoel is het officiële argument voor het College van Bestuur van de Universiteit geweest om het beheer op zich te nemen en de leerstoelhouder – wie daar ook zit - zal daar inhoud aan moeten geven.

Vervolgens heeft een volgende groep bezorgden samen met de directeur van Bijzondere Collecties en zijn medewerkers alle structuren en mogelijkheden van de hele Universiteit afgestruind om de collectie ook weer ten dienste te laten staan aan de professionals en de liefhebbers. Dat waar het TIN zo goed in was.

En ze hebben het voor elkaar gekregen. Vlak voor de afgelopen zomervakantie kon ik als voorzitter van Stichting TIN bekend maken, dat de theatersector dankzij afzonderlijke toezeggingen van vele directies, bureau's en diensten van de Universiteit de belangrijkste faciliteiten weer terug had voor een prijs in dezelfde orde als het lidmaatschap indertijd van het TIN. Met het lidmaatschap van de Vriendenkring Theatercollectie (€35 per jaar) kun je een lenerspasje van de Universiteitsbibliotheek krijgen waarmee je alles kunt doen wat je ook aan de Herengracht kon: raadplegen van collecties (inclusief 'klank en beeld') en van boeken en lenen van die boeken. De nieuwe website www.tin.nl gidst je door die faciliteiten en houdt je op de hoogte van de activiteiten van de theatercollectie.

Daar is één 'maar' aan verbonden. We moeten als wetenschappers in en buiten de UvA, als theaterprofessionals en als liefhebbers de Universiteit achter de broek zitten om die faciliteiten warm te houden en ze uitdagen veel met de rijke collectie te doen. Want de faciliteiten zijn weliswaar terug, maar ze 'werken' nog stroef. Zie de ervaringen die Moos van den Broek beschrijft. Het kan allemaal soepeler. Maar vergeet niet: de 65 man/vrouw, die ons daar vroeger aan de Herengracht voor ten dienste stonden, zijn er niet meer. We krijgen die faciliteiten nu van liefdevol werkende mensen her en der in de Universiteit, die de werkzaamheden voor de Theatercollectie erbij zijn gaan doen. En dat is de 'blessing in disguise'.

Ik roep hierbij alle lezers van *Theatermaker* op aan dat 'achter de broek zitten' van de Universiteit van Amsterdam hun steentje bij te dragen. Bijvoorbeeld door mee te schrijven aan de Theaterencyclopedie (www.Theaterencyclopedie.nl 'Wij schrijven geschiedenis') of door lid te worden van de Vriendenkring Theatercollectie (www.bijzonderecollecties.uva.nl > Vrienden van de Bijzondere Collecties) of beide.

Berend Jan Langenberg,
Voorzitter Stichting TIN (staat nu voor: Theater in Nederland)